

Kommunurnar eiga at geva tilskot til grundstykkjaprísir

I eini viðmerking til oddagreinina í seinasta Norðlýsið, skrifar Olvheðin Jacobsen, formaður í teknisku nevnd Klaksvíkar býráðs, um útstykkning og prísir á grundstykkjum

Harra blaðstjóri!

Neyðugt verður at gera nakrar viðmerkingar til seinasta partin av oddagreinini í Norðlýsinum nr. 2 fyri leygardagin 19. januar.

Sagt verður, at hámarksprísurin hjá Prísráðnum var 30—35 kr. pr. kvm. Hetta er ikki beint. Hann var 20 kr. pr. kvm. fyri ódyrkað lendi og 30 kr. pr. kvm. fyri dyrkað lendi.

Sagt verður eisini, at í næst- seinasta og serliga seinasta skeiði lat kommunan gera fullfiggiað byggibúgvín ókir, sum kostaðu ikki meira enn 35 kr. pr. kvm., og víðari verður skrivað: »...so skjótt sum sosialistar yvirtóku leiðsluna í býráðnum, tóku teir hendan prís av og hoppaðu uppá prísráðsprísir í Havn».

Hetta er heldur ikki beint. Eg kann í fyrsta lagi vísa á, at kommunan fyri umleið einum mánaði síðani, seldi trý byggi-

búgvín grundstykkir av útstykk ingini á Gerðareiði, fyri umleið 35 kr. pr. kvm. — vegur og kloakk íroknað.

I øðrum lagi kann eg leggja afturat, at kommunan fyri stutt um keypti eitt øki á Litlu- brekku frá Jarðarráðnum, fyri minni enn helvtina av tí prisi, sum Prísráðið hevði ásett. Hvat hesi stykkir verða seld avstað- aftur fyri, kann einki sigast um enn, tá vit fyrst megna kenna úr reiðslurnar, sum standast av at gera tæy byggibúgvín.

Vit hava ikki, sum blaðið vil vera við, hoppað uppá prísráðs prísir í Havn.

Víðari verður skrivað: »...tá nú kommunan krevur 25 kr. fyri veg- og kloakkgjald aftur- at, so veit Sosialurin, at júst henda leiðsla teirra hevur dyrk- að teimum ungu grundstykkinum og sostatt forða teimum at seta fót undir eigið borð.»

Hetta er ógvuliga ógreitt og kann kettliga føra til misskilj-

ingar. Kommunan hevur sum áður nevnt selt grundstykkir fyri 35 kr. pr. kvm. — vegur og kloakk íroknað. Privatmenn selja grundstykkir fyri í minsta lagi sama prís sum kommunan, men gera ikki stykkini byggibúgvín við vegi og kloakk. Hetta førir við sær, at meðan tæy, sum keypa stykkir frá kom- mununi, gjalda fyri veg og klo- akk, so koma tæy, sum keypa stykkir frá privatmonnum, til kommununa við kravi um at fáa veg og kloakk.

OLVHEÐIN JACOBSEN

Figgjarnevndin hjá Klaksvík- ar býráð: (Álvur Klakk, formaður, Trúgví Laksáfoss og Páll á Dul), hava nú mælt býráðnum til, at tá grundstykkir verða seld privat, skulu 25 kr. latast kommununi pr. kvm. fyri veg og kloakk.

Hesum taki eg fult undir við. Hetta gjald kundi ella átti at verið hægrí, tí hetta er í løtuni einasti møguleiki fyri at stæða privatvæ söluni og harvið speku- lasjónini, soleiðis at kommunan kann fáa fult tamarhald á grund stykkjaprísinum.

Sum nevnt, hevur kommunan

ognað sær eitt øki á Litlu- brekku frá Jarðarráðnum. Her er talan um 70 byggigrundir. Tá hetta øki er gjørt byggibúgvín við vegi og kloakk, verða út- reiðslurnar, sum standast av hesum, lagdar afturat keyps- prísinum. Síðani verður kvadrat metratalið dividerað uppí samf- ada kostnaðin. Hetta verður so prísurin pr. kvm.

Sjálvur eri eg av teirri áskoð an, at tæy, sum skulu keypa hesi grundstykkir, skulu fáa tæy fyri ein part av tí ey kosta, meðan kommunan sjálv átekur sær ein part av útreiðslunum og soleið- is gevur eitt tilskot til grund- stykkjaprísir. Á henda hátt kann tað almenna vera við til at hjálpa teimum ungu, ið skulu seta búgv.

Hetta er ikki meira enn rimu ligt. Hetta gera vit eisini í øð- rum førum. Vit stuðla ítróttar- fólk við ítróttarhøllum, leik- vøllum, ásoðarskúllum o.s.fr.

Hetta er gott alt samalt, men tað, at allar familjur kunnu fáa sær tak yvir høvdið, er ikki av minni týdningi, og tí er at vóna, at hetta sjónarmið vinnur frama í býráðnum.

Klaksvík, 22. januar 1974.

Olvheðin Jacobsen

Soljóðandi er sent Norðlýsinum:

Sum ketta úr høvdatrog

Harra blaðstjóri!

Fari vinarligast at biðja um innivist her í blaðnum fyri eini rætleiðing til oddagrein tygara seinasta leygardag, har tygum undir heitinum: Prísráðið og jørðin, koma inn á oddagrein mína í SOSIALINUM fyri næst seinasta friggjadag.

Tygum skriva m.a. soleiðis: »Okkum var eisini dátt við at siggja SOSIALIN takast við hendan spurning. Hann kemur sum ketta úr høvdatrog í ein- um leiðara og spyr um ikki kom- munurnar eiga fyrsta rætt til keyp av jørð til byggilendi. Veit SOSIALURIN ikki tað?»

Ein fer ta fævan av odda- grein tygara, at kommunurnar hava fyrsta keypsrætt til alla jørð, uttan mun til hvat jørðin skal brúkast til; tað er ba- ra SOSIALURIN, ið ikki er vitandi um, at so er.

SOSIALURIN kom ikki, so- leiðis sum tygum siga, sum ketta úr høvdatrog og spurdi, um kommunurnar ikki hava fyrsta rætt til keyp av jørð til byggilendi. SOSIALURIN er fullkomuliga greiður yvir, at kommunurnar ikki hava hendan rætt, og tí søgdu vit eisini, at kommunurnar áttu at fáa for- keypsrætt.

Ein kommuna kann ognar- taka lendi til skúlar, vegir og onnur almenn endamá, men hon kann ikki ognaraka eitt lendi frá einum privatmanni, við tí fyri eyga, at lata øðrum privatmanni tað til húsagrund. T.v.s. at henda tó kann lata seg

gera, samb. lóg frá 1954, men tá er treytin, at fullfiggiðar by- arplanur fyriliggur og at almenn byggisamtýkt er í gildi.

Um so var, at kommunurnar høvdu fyrsta keypsrætt til alla jørð og til eithvørt endamá, so var ongin orsök til at áseta ein hámarksprís fyri jørð, tí ta vildu kommunurnar einsamall- ar avgjört prísir.

Við tað, at tygum vísa til oddag. ein mína á ein slíkan vill- leiðandi hátt, at lesarnir fáa nakað heilt annað burtur úr hes- um orðum mínum enn tað, sum eg havi skrivað, loyvi eg mær orðarætt at endurtaka tann part in av oddagreinini, sum sípað verður til:

»Tann rétta leiðin til tess at koma spekulatióini og teim ov- urhonds høgu prísunum á byggi- grundum til livs, er, at tað al- mennta fær fyrsta keypsrætt til alla jørð. Tað almenna, í hesum føri verða so kommunurnar, ið verða at ognar sær alt nýtiligt byggilendi fyri ein sámuligan prís, sum verður í mun til, um jørðin er dyrkað ella ikki. Kom- munurnar verða síðani at gera grundstykkini byggibúgvín við vegi og kloakk, fyri síðani at selja tæy aftur til teirra, sum skulu byggja, fyri í mesta lagi tað, sum stykkið tá kosar við- komandi kommunu.»

Seinni í somu grein, taka tyg- um soleiðis til: »Hann (SOSI- ALURIN) lýsur so efrir skilja- góðari loysn um, at kommunur- nar eiga at gera byggibúgvín ókir. Veit SOSIALURIN ikki at tær gera tað?»

Jú, SOSIALURIN veit at tær gera tað, har sum tær kunnu fáa hendur á biligum lendi, og í tann mun, sum tað lætur seg gera at fáa bilig byggilendir.

Har sum nógv almenn jørð er, kunnu kommunurnar fáa byggilendi til keyps frá Jarð- ráðnum fyri litið og lætt. Men har, sum bert ognarjorð og pri- vatar træðir eru, megna kom- munurnar liggja í prískapping við privatar, sum bjóða jørðina so langt upp, at talan verður um óvurhonds høgar prísir. Tað var tí vit søgdu, røttu leiðina verða, at hitu almenna fær fyrsta keyps rætt til alla jørð.

Taka vit Klaksvík sum dømi, so hevur kommunan longu nú brúkt meginpartin av teirri al- menntu jørðini, sum er nýtiligt til byggigrundir, og stendur kom- munan nú fyri at skula keypa øk- ir frá privatum. Hetta gers ikki, uttan í prískapping við að- ar, og vil hetta við øðrum orð- um siga, at skal kommunan hal- da áfram við at ústykkja, so verður talan um enn dýrari byggigrundir.

Vónandi eru tygum, harra blaðstjóri á Norðlýsinum, nú greiður yvir, at tað ikki var SO- SIALURIN, men heldur Norð- lýsið, ið kom sum ketta úr høvdatrog í hesum máli, tó ein- heldur marghátlig ketta, tá oddagrein blaðsins hendan dag- in hvørki hevði høvd ella hula.

Klaksvík, 21. januar 1974.

Vilhelm Johannesen

Støðisrit um rúsdrekka

Ritið er 72 blaðsíður og inniheldur m.a.:

Rúsdrekka í Føroyum:

Søguligt yvirilt.

Drykkjavianar: Almenn hagtøl, kanningar í Vestmanni og í Tórshavn, og kanning av fôr oyskum skulaungdómi.

Alment um alkohol:

Geringartilgongdin.

Alkoholupptøkan í líkamnið.

Ávirkan á heilan og líkamið.

Ávirkan á sálarlívið.

Hetta rí fáa tygum við at senda lepan niðanfyri.

Støðisútbúgvingin

Fróðskaparsetur Føroya

3800 Tórshavn

Sendið mær »Støðisrit um rúsdrekka»

Navn

Bústaður

☐ 12 kr. sendar á postávísing

☐ 12 kr. sendar í kekki